

בית ספר קיץ של המרכז הישראלי למחקר איכותני של האדם והחברה

ארגז כלים בסיסי לניתוח שיח וטקסט

מנחת הסדנא- ד"ר מיכל חמו

ד"ר מיכל חמו (PhD, האוניברסיטה העברית בירושלים) היא מרצה בכירה בבית הספר לתקשורת, המכללה האקדמית נתניה. היא חוקרת שיח המתמחה בניתוח שפה ואינטראקציה במגוון סוגות של טלוויזיה פופולרית. ערכה את הספרים *ילדים מדברים: דפוסי תקשורת בשיח עמיתים* (עם שושנה בלום-קולקה, מט"ח, 2010) ו*תקשורת כשיח: עיונים בשפה ובמדיה* (עם מנחם בלונדהיים ותמר ליבס, מאגנס, 2012).

תאריכים: 26.7, 2.8. שעות: 10:00-15:00

תקציר:

הסדנא תציג מושגי יסוד וכלי ניתוח בסיסיים ממסורות מחקר שונות של ניתוח שיח, תוך התמקדות באפשרות ליישום ולשילוב שלהם במסגרת מחקר איכותני המבוסס על ניתוח טקסטים מסוגים וממקורות שונים.

מטרות הסדנא הן לחדד את הרגישות ותשומת הלב של המשתתפים לתופעות לשוניות ברמת המיקרו של הטקסט, להדגים את תרומתו הפוטנציאלית של ניתוח פרטני וממוקד שלהן, ולהקנות מושגים וכלי ניתוח מוחשיים המסייעים בארגון ניתוח כזה.

בכל אחד מנושאי הסדנא ישולבו הצגה בסיסית של מושגים, ניתוח משותף של דוגמאות, ויישום לבחינת חומרי המחקר של המשתתפים. בסיום הסדנא יוקדש זמן נוסף לניתוח משותף של טקסטים מחומרי המחקר של המשתתפים, ולדיון וליעוץ בנוגע לכלי הניתוח המתאימים לבחינתם.

משתתפי הסדנא יתבקשו להעביר למנחה מבעוד מועד תיאור קצר של מחקרם ודוגמת טקסטים.

תוכנית הסדנא:

יום ראשון

1. הבניית משמעות בטקסט:
  - 1.1. יחסי מיקרו-מאקרו, שפה-חברה ושיח-הקשר כמוקד מרכזי של ניתוח שיח
  - 1.2. שימוש באמצעי עיצוב ובמשאבים זינאריים, מולטי-מודאליים ואינטראקטואליים
  - 1.3. קישוריות ולכידות, עקיפות ועיגון בהקשר במסורות של בלשנות הטקסט ושל פרגמטיקת שיח
2. הבניית זהות, תפקיד, עמדה ויחסים בשיח:
  - 2.1. ניתוח מבנה השתתפות, מיצוב וניהול תדמית/face במסורת של מיקרו-אינטראקציוניזם
  - 2.2. ניתוח שיקוף ועיצוב זהות בשפה במסורות של בלשנות חברתית ואנתרופולוגיה לשונית
  - 2.3. ניתוח עיצוב יחסים חברתיים במסורת של תיאוריית הנימוס
  - 2.4. ניתוח עיצוב מחויבות ועמדה ביחס לטקסט בכלים הלשוניים של מודאליות ועובדתיות

יום שני

3. עיצוב פרשנות ונקודת מבט באמצעים לשוניים:
  - 3.1. ניתוח הערכה ואמצעי הערכה במסורות של ניתוח נרטיבים ושל הבלשנות הפונקציונלית
  - 3.2. ניתוח אידיאולוגיה בשפה במסורת של חקר השיח הביקורתי

4. ניתוח משותף של חומרי המחקר של המשתתפים